

Смернице за одабир рурално-регионалних иницијатива

1. Основне информације

Подршка руралном и регионалном развоју у Републици Србији је пројекат у трајању од 38 месеци, осмишљен да „пружи подршку локалним самоуправама у приступу додатним финансијским средствима за спровођење надлежности; на овај начин ће даље бити подстакнут демократски процес одлучивања о инвестиционим приоритетима на локалном нивоу (у оквиру националних приоритетних сектора договорених са централним нивоом власти), као и услови за побољшање квалитета услуга за грађане и приватни сектор“. Пројекат финансира Швајцарска агенција за развој и сарадњу (SDC), а спроводи га конзорцијум партнера који чине NIRAS (Пољска, Данска), FAOW (Пољска) и Partner Solutions (Србија).

У склопу пројектног циља 2, пројекат ће радити са **најмање три рурално-регионалне иницијативе (партнерства)** како би показао изводљивост и корисност **приступа функционалних простора** испуњавајући притом критеријуме за финансирање из средстава ЕУ и повећавајући капацитет за коришћење ЕУ фондова у Републици Србији. Очекује се да ће иницијативе окупити широк дијапазон партнера активних у областима руралног и регионалног развоја, укључујући регионалне развојне агенције, локалне самоуправе, пољопривредне задруге, удружења произвођача, индивидуалне произвођаче, организације цивилног друштва итд. Одабране иницијативе добиће (i) **експертску (нефинансијску) подршку за развој својих капацитета за рурални и регионални развој** и (ii) **финансијску подршку за реализацију одабраних акција / пројеката**. Пројекат обухвата средства у износу од 1.620.000 CHF за подршку развојних мера у оквиру одабраних пројектних регија и пилот иницијатива. Опредељени износ је у потпуности намењен локалном нивоу за унапређење регионалног и руралног развоја. Та средства ће такође служити и као подстицај за пилот иницијативе да промовишу промену и реформе за добробит руралног и регионалног развоја. Пројектом ће бити подржане иницијативе и њихове акције / пројекти из две циљане регије: **регија 1** се поклапа са **Сремским и Мачванским** управним округом, а **регија 2** са **Колубарским и Шумадијским** управним округом.

Ове Смернице садрже информације о критеријумима за одабир иницијатива (партнерстава), и подељене су на три дела:

- (i) *Критеријуми прихватљивости* - информације о партнерима и областима сарадње
- (ii) *Како конкурисати и процедуре које треба следити* – укључујући информације о критеријумима за евалуацију и одабир иницијатива (партнерстава)
- (iii) *Начелни план подршке*.

2. Критеријуми прихватљивости

2.1. Ко може да постане члан иницијативе (партнерства)?

Да би испунио услове за члана иницијативе, кандидат мора да буде:

- Правно или физичко лице
- Регистрован / са пребивалиштем у једној од две циљане регије - регија 1 поклапа се са Сремским и Мачванским управним округом, а регија 2 са Колубарским и Шумадијским управним округом, ИЛИ да буде организација / институција на националном нивоу
- Директно одговоран / није у својству посредника.

Примери правних и физичких лица који испуњавају услове да буду део иницијатива:

- Регионалне развојне агенције
- Локалне самоуправе – градови и општине
- Јавне институције, организације и предузећа
- Приватни сектор (предузетници, предузећа)
- Пољопривредне задруге
- Удружења
- Организације цивилног друштва
- Сеоска газдинства
- Грађани.

2

Свака иницијатива треба да:

- Укључи различите актере са регионалног и локалног нивоа, из јавног, приватног и цивилног сектора који имају кредибилитет да представљају институције и организације које чине саставни део функционалне регије
- Организациона структура партнера треба да одражава развојни потенцијал и да може да доноси одлуке које ће и грађани сматрати легитимним.

Напомена: искуство је показало да партнерства која окупљају неколико локалних самоуправа и других локалних / регионалних актера – укупно више од 10 партнера - имају веће шансе да успешно спроведу рурално-регионалне иницијативе.

Свака иницијатива (партнерство) треба да:

1. Укључи **најмање једну** регионалну развојну агенцију
2. **Минимални број** укључених партнера је **дванаест (12)**, од чега **минимум (5)** пет јединица локалних самоуправа и **минимум пет (5)** представника приватног сектора

(предузетника, предузећа) / пољопривредних задруга / сеоских газдинстава из различитих јединица локалних самоуправа

2.2. Области сарадње

Одређени сектори или теме на које иницијативе морају да се односе обухватају **питања руралног и регионалног развоја комбинована (примењена) на нивоу функционалне регије¹**. Питања руралног и регионалног развоја дефинисана су ослањајући се на правни оквир Републике Србије, а шири оквир сарадње дат је у наставку:

Регионални развој је дефинисан као дугорочни и свеобухватни процес унапређења одрживог економског и друштвено-економског развоја региона и јединица локалне самоуправе, уз уважавање њихових специфичности. Иницијативе регионалног развоја обухватају: унапређење индустрије, технолошки развој, приступ новим технологијама, промовисање истраживања и развоја, повећање регионалне конкурентности, развој ЈЛС, побољшање животног окружења, развој неразвијених подручја, јачање људских ресурса, унапређење инфраструктуре итд.

Рурални развој – Пројекат је снажно вођен развојним приступом који се заснива на територији и који на тај начин доприноси бољем идентификовању руралних актера и руралних потенцијала у оквиру дате територије, као и повећаној ефективности развојне сарадње. Пројекат стога за циљ има да подржи популаризацију диверзификованих стратегија за развој руралних подручја, које могу да утичу на успостављање интегрисанијег, координисанијег и децентрализованог развоја руралних заједница који је инициран ендогено. Иницијативе руралног развоја обухватају: подстицање ендогеног развоја превазилажењем административних граница, партиципативно дизајниране развојне процесе, балансирање и интегрисање социјалне, економске и компоненте заштите животне средине живота у руралном подручју, вођење локалних администрација у новом и јединственом приступу бављењем питањима локалног руралног развоја, оснаживање утицаја и активности страна које сарађују.

У складу са интегрисаним приступом развоју и коришћењу фондова, који промовише и ЕУ, успешне пријаве треба да се баве и руралним и регионалним развојем.

¹ Подручја сарадње организована по хоризонталним функционалним односима (токови, интеракције) који су доведени на максимум у оквиру дате регије, а сведени на минимум преко њених граница тако да начела интерне кохезије и екстерног раздвајања у погледу просторних интеракција буду задовољена.

3. Како се пријавити и поступак одабира

3.1. Како се пријавити

Пријаве морају да садрже:

1. Формулар пријаве
2. Изјаву о партнерству (потписану од стране свих партнера / чланова иницијативе).

Све пријаве морају бити поднете у једном оригиналу и једној копији.

Адреса за достављање пријава поштом или лично:

Пројекат Подршка руралном и регионалном развоју у Републици Србији

NIRAS

Милована Маринковића 2

11000 Београд

Рок за подношење пријава је **17. октобар 2016. године**, што се доказује датумом слања пријаве, поштанским жигом или датумом на повратници. У случају личног достављања, рок за пријем пријава је 15.00 часова, што се доказује потписом и датумом на потврди о пријему пријаве. Све пријаве достављене након тог рока биће одбијене.

4

3.2. Поступак одабира

Пријаве ће оцењивати пројекат Подршка руралном и регионалном развоју у Републици Србији уз могућу асистенцију екстерних оцењивача. Све пријаве биће оцењиване у складу са доле описаним корацима.

Корак 1: Административна провера

Биће оцењивано следеће:

- Поштовање рока за доставу пријава. Уколико тај рок није испоштован, пријава ће аутоматски бити одбијена.
- Усклађеност са критеријумима прихватљивости наведеним под 2.1 и 2.2. У случају да пријава не испуњава наведене критеријуме прихватљивости, биће одбијена по том основу.

Корак 2: Евалуација поднетих пријава

Све пријаве које прођу административну проверу биће даље евалуиране на основу следећих критеријума:

Број	Критеријуми	Макс.бр. бодова
I	РЕЛЕВАНТНОСТ	40.0
1	Територијална релевантност	10.0
1.1	Број становника у функционалној регији (у хиљадама)	5.0
1.2	Карактеристике функционалне регије (број ЈЛС које припадају 3 и 4 групи по степену развијености, број ЈЛС које према ИПАРД класификацији припадају планинским или областима у којима је отежан пољопривредни развој)	5.0
2	Релевантност партнерства	10.0
2.1	Искуство у сарадњи између партнера (претходна сарадња и релевантност партнерске структуре)	10.0
3	Релевантност за политике	10.0
3.1	Усклађеност са политикама на националном нивоу	5.0
3.2	Усклађеност са политикама на регионалном нивоу (стратегија РРА)	2.0
3.3	Усклађеност са политикама локалних самоуправа	3.0
4	Релевантност за добро управљање	10.0
4.1	Степен и врста укључености грађана у дефинисању циљева иницијативе	10.0
II	ТЕМА / ПОДРУЧЈЕ РАДА	30
1	Степен утицаја	5.0
1.1	Степен утицаја на функционалну регију (усклађеност са предностима, слабостима, приликама и претњама те регије)	3.0
1.2	Степен утицаја на суседне територије (могућност примене развијених модела имајући у виду развојне потенцијале суседних територија)	2.0
2	Подстицање ендеогеног развоја	7.0
2.1	Степен одговора циљева и теме иницијативе на анализу потреба функционалног региона	3.0
2.2	Степен одговора на анализу потреба партнера (% партнера и % грађана који подржавају тему)	4.0
3	Одлике теме	10.0
3.1	Одговор теме иницијативе на руралну и регионалну компоненту Пројекта	2.0
3.2	Степен мултисекторалности теме (укључујући балансираност / интегрисани приступ социјалном, економском и развоју у области заштите животне средине)	3.0
3.3	Степен и карактеристике иновативности теме (предложени приступ је прилагођен потребама и по први пут се примењује у области руралног и регионалног развоја у одређеној регији)	5.0
4	Припремљеност теме	8.0
4.1	Степен спремности за реализацију (укључујући постојање нацрта акционог плана)	8.0
III	ПАРТНЕРСТВО И МЕТОДЕ УСПОСТАВЉАЊА	20.0

1	Метод успостављања партнерства	3.0
1.1	Интензитет спроведених активности (консултациони процес и укључени партнери) и степен партиципативности и транспарентности процеса	3.0
2	Структура	5.0
1.2	Број партнера, композиција и степен партиципативности и транспарентности у одлучивању	5.0
3	Припремљеност партнерства	12.0
3.1	Степен припремљености за управљање и одлучивање (укључујући стратегије)	4.0
3.2	Степен формализације партнерства (укључујући интерне процедуре)	4.0
3.3	Степен развијености управљачке структуре - институционализације партнерства	4.0
IV	ЕКОНОМСКО И СОЦИЈАЛНО УКЉУЧИВАЊЕ МАРГИНАЛИЗОВАНИХ ГРУПА – ЖЕНА И МЛАДИХ	10.0
1	Релевантност	3.0
1.1	Степен усклађености циљева иницијативе са политикама у области равноправности полова и положаја младих	1.0
1.2	Искуства досадашње сарадње партнера на темама равноправности полова и положаја младих	2.0
2	Партнерство	2.0
2.1	Однос полова и заступљеност младих у структури партнерства, укључујући управљачку структуру	2.0
3	Област рада	5.0
3.1	Степен одговора циљева и тема иницијативе на потребе оба пола и младих	4.0
3.2	Степен утицаја иницијативе на све компоненте (социјалну, економску, заштита животне средине) живота осетљивијих група (жене и млади)	1.0
Максималан број бодова		100

Након евалуације, биће састављена табела у којој ће бити наведене иницијативе према броју освојених бодова. На крају ће Надзорни одбор Пројекта одабрати најмање три иницијативе које ће бити подржане.

Индикативни распоред активности.

Активност	Период
Регионални инфо-дани и активности за подршку потенцијалним партнерима у креирању иницијатива	Април – септембар 2016.
Рок за подношење пријава	10. октобар 2016.
Оцена примљених пријава	Крај октобра 2016.
Одлука Надзорног одбора Пројекта	Средина новембра 2016.
Потписивање меморандума о разумевању са одабраним иницијативама	Крај новембра 2016.

4. Подршка иницијативама коју пружа Пројекат

Подршка ПРРР пројекта за најмање три одабране иницијативе обухватиће

- (i) експертску подршку / различите активности изградње капацитета осмишљене за унапређење капацитета партнера за рурални и регионални развој, и
- (ii) финансијску подршку / могућност коришћења средстава у вредности 1,62 милиона CHF за (су)финансирање приоритетних активности.

ПРРР ће пружити експертску подршку и фасилитирати процес одабира активности за финансирање, док ће одабране иницијативе обезбедити чланове за одборе иницијатива и одредити релевантне кадрове за учешће у активностима изградње капацитета.

Испод је дат списак главних група активности са оквирним планом спровођења:

<i>Активности</i>	<i>Распоред</i>
Потписивање меморандума о сарадњи са одабраним иницијативама	Новембар 2016.
Формирање одбора иницијативе / партнерства	Новембар 2016.
Израда акционих планова за одабране иницијативе, одређивање приоритета пројекта и израда до 10 концепата	Новембар – децембар 2016.
Спровођење иницијалне процене потреба ЈЛС укључених у подржане иницијативе коришћењем алата СКГО за самопроцену	Новембар – децембар 2016.
Изградња капацитета одбора рурално-регионалних иницијатива	Новембар 2016 – децембар 2018.
Изградња капацитета ЈЛС за рурални и регионални развој	Новембар 2016 – децембар 2018.
Размена искустава и добре праксе у оквиру и између циљаних регија	Новембар 2016 – децембар 2018.
Дефинисање потенцијалних донатора	Новембар 2016 – децембар 2018.
Помоћ у изради пројектних идеја за објављене позиве других донатора / које испуњавају услове за финансирање из средстава Пројекта	Новембар 2016 – децембар 2018.
Подршка спровођењу финансираних пројеката	Јануар 2017 – септембар 2018.
Праћење утицаја финансираних пројеката	Јануар 2017 – децембар 2018.
Припрема модела добре праксе за приступ функционалних регија и њихова даља дисеминација	Јануар – децембар 2018.